

UNIVERSITY OF NORTH BENGAL

B.A. General Part-II Examination, 2020

SANSKRIT

PAPER-IV (NEW SYLLABUS)

Time Allotted: 1 Hour

Full Marks: 25

The figures in the margin indicate full marks.

The word limit mentioned below against each question to be strictly followed by the students:

1 mark-20 words / 2 marks-30 words / 3 marks-50 words /

5 marks-100 words / 10 marks-300 words.

Unit-I

1. I. Explain any **one** of the following sūtras : 2×1 = 2
- (a) आद्गुणः
(b) झला जशोऽन्ते
(c) मोऽनुस्वारः
(d) इको यणचि
- OR
- II. Join the sandhi (any **two**): 1×2 = 2
- (a) उप + इन्द्रः
(b) सुधी + उपास्यः
(c) सत् + चित्
(d) शिव + एहि
- OR
- III. Disjoin the sandhi (any **two**): 1×2 = 2
- (a) आत्मन्नपि
(b) तच्छविः
(c) नायकः
(d) हरी + एतौ
2. Define and illustrate (any **one**): 3×1 = 3
- टि , संयोग , अनुनासिक , लोप ।
- OR
3. Give the resulting forms (any **three**): 1×3 = 3
- (a) चि + अनीयर्
(b) कृ + क्तवतु
(c) कुम्भ-कृ + अण्
(d) पा + यत्
(e) स्तु + क्यप्

- (f) तद् + डीप्
(g) नर्तक + डीष्
(h) कृ + ष्यत्

Unit-II

4. Describe the story of मृग, काक and शृगाल. What are the main उपदेशs in this story? 10

OR

अस्ति भागीरथीतीरे गृध्रकुटनाम्नि पर्वते महान् पर्कटीवृक्षः। तस्य कोटरे दैवदुर्विपाकाद् गलितनखनयनो जरद्गवो नाम गृध्रः प्रतिवसति। अथ कृपया तज्जीवनाय तद्वृक्षवासिनः पक्षिणः स्वाहारात् किञ्चित् किञ्चिदुद्धृत्य ददति। तेनासौ जीवति। शावकानां रक्षणं च करोति।

Unit-III

5. Translate into Sanskrit any *two* of the following: 5×2 = 10

- (a) The hermitage of the great sage Kanva was on the bank of Malini river. One day king Dusyanta while pursuing a deer, arrived there. He saw Sakuntala brought up as a daughter by Kanva, there.

महर्षि कथेर आश्रम छिल मालिनी नदीर तीरे। एकदा राजा दुष्यन्त एकटि हरिणेर अनुसरण करते करते सेखाने उपस्थित हलैन। सेखाने तिनि कथेर कन्यारूपे पालित शकुन्तलाके देखते पेलैन।

- (b) Knowledge is power. Ignorance is the root of evil. Without knowledge man is almost a wild beast.

ज्ञानई शक्ति। अज्ञता दोषेर मूल। ज्ञानहीन मानुष प्राय बन्यपशुर मत।

- (c) Narendranath had a melodious voice. He saw Sri Ramkrishna first at the residence of Suresh Mitra.

नरेन्द्रनाथेर सुन्दर मधुर कर्ण छिल। तिनि सुरेश मित्रेर बासभवने प्रथम श्रीरामकृष्ण के देखेन।

OR

6. Translate into English or Bengali any *two* of the following: 5×2 = 10

- (a) यस्मिन् देशे न सन्मानो न वृत्तिर्न च बान्धवः।

न च विद्यागमोऽप्यस्ति वासस्तत्र न कारयेत्॥

- (b) बलं विद्या च विप्राणां राज्ञः सैन्यं बलं तथा।

बलं वित्तं च वैश्यानां शूद्रानां च कनिष्ठता॥

- (c) रूपयौवनसम्पन्ना विशालकुलसम्भवाः।

विद्याहीना न शोभन्ते निर्गन्धा इव किंशुकाः॥

- (d) आतुरे व्यसने प्राप्ते दुर्भिक्षे शत्रुसङ्कटे।

राजद्वारे श्मशाने च यस्तिष्ठति स बान्धवः॥

—×—